

**FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE, K.M.O., MIDDEN-
STAND EN ENERGIE EN FEDERALE OVERHEIDSDIENST
WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG**

N. 2004 - 1842

[C - 2004/11208]

25 APRIL 2004. — Koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 15, 18, 66, 76, 77, 80, 94, 120, 169, 175, 181, 190, 199, 207, 236, 239, 240 en 260 van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening, inzonderheid op artikel 21, 1°;

Gelet op de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, inzonderheid op artikel 4, 1°;

Gelet op het koninklijk besluit van 10 maart 1981 waarbij het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties voor de huishoudelijke installaties en sommige lijnen van transport en verdeling van elektrische energie bindend wordt verklaard en op het koninklijk besluit van 2 september 1981 houdende wijziging van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties en houdende bindendverklaring ervan op de elektrische installaties in inrichtingen gerangschikt als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk en in inrichtingen beoogd bij artikel 28 van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 29 mei 1985, 7 april 1986 en 30 maart 1993;

Gelet op het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties, gevoegd bij het koninklijk besluit van 10 maart 1981, inzonderheid op de artikelen 15, 18, 66, 76, 77, 80, 94, 120, 169, 175, 181, 190, 199, 207, 236, 239, 240 en 260, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 29 mei 1985, 28 juli 1987, 8 september 1997 en 7 mei 2000;

Gelet op het advies van het Vast Elektrotechnisch Comité, gegeven op 21 december 2001;

Gelet op het advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk, gegeven op 28 februari 2003;

Gelet op het feit dat voldaan is aan de formaliteiten voorgeschreven bij de Richtlijn 98-34-EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, vervangen door de wet van 4 juli 1989 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1996;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat de in dit besluit opgenomen voorschriften verbeteringen uitmaken van de reglementering die, om voor de veiligheid te zorgen, zonder uitstel dienen verplichtend gemaakt te worden;

**SERVICE PUBLIC FEDERAL ECONOMIE, P.M.E., CLASSES MOYEN-
NES ET ENERGIE ET SERVICE PUBLIC FEDERAL EMPLOI,
TRAVAIL ET CONCERTATION SOCIALE**

F. 2004 - 1842

[C - 2004/11208]

25 AVRIL 2004. — Arrêté royal modifiant les articles 15, 18, 66, 76, 77, 80, 94, 120, 169, 175, 181, 190, 199, 207, 236, 239, 240 et 260 du Règlement général sur les Installations électriques

ALBERT II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique, notamment l'article 21, 1°;

Vu la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, notamment l'article 4, 1°;

Vu l'arrêté royal du 10 mars 1981 rendant obligatoire le Règlement général sur les Installations électriques pour les installations domestiques et certaines lignes de transport et de distribution d'énergie électrique et l'arrêté royal du 2 septembre 1981 modifiant le Règlement général sur les Installations électriques et le rendant obligatoire dans les établissements classés comme dangereux, insalubres ou incommodes ainsi que dans ceux visés à l'article 28 du Règlement général pour la protection du travail, modifié par les arrêtés royaux des 29 mai 1985, 7 avril 1986 et 30 mars 1993;

Vu le Règlement général sur les Installations électriques annexé à l'arrêté royal du 10 mars 1981, notamment les articles 15, 18, 66, 76, 77, 80, 94, 120, 169, 175, 181, 190, 199, 207, 236, 239, 240 et 260, modifiés par les arrêtés royaux des 29 mai 1985, 28 juillet 1987, 8 septembre 1997 et 7 mai 2000;

Vu l'avis du Comité permanent de l'Electricité, donné le 21 décembre 2001;

Vu l'avis du Conseil supérieur pour la Prévention et la Protection au travail, donné le 28 février 2003;

Vu l'accomplissement des formalités prescrites par la Directive 98-34-CE du Parlement européen et du Conseil prévoyant une procédure d'information dans le domaine des normes et réglementations techniques;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er, remplacé par la loi du 4 juillet 1989 et modifié par la loi du 4 août 1996;

Vu l'urgence;

Considérant que les prescriptions reprises au présent arrêté constituent des amendements à la réglementation qu'il y a lieu de rendre obligatoires sans délai en vue d'assurer la sécurité;

Op de voordracht van Onze Minister van Werk, van Onze Minister van Energie en van Onze Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het werk,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit moet onder "Reglement" worden verstaan het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties, dat het voorwerp is van het koninklijk besluit van 10 maart 1981 waarbij het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties voor de huishoudelijke installaties en sommige lijnen van transport en verdeling van elektrische energie bindend wordt verklaard en van het koninklijk besluit van 2 september 1981 houdende wijziging van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties en houdende bindendverklaring ervan op de elektrische installaties en inrichtingen gerangschikt als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk en in inrichtingen beoogd bij artikel 28 van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 29 mei 1985, 7 april 1986 en 30 maart 1993.

Art. 2. In gans het Reglement worden de woorden "De Ministers die respectievelijk Energie, Mijnen en Arbeidsveiligheid onder hun bevoegdheid hebben" vervangen door de woorden "De Ministers die respectievelijk Energie en Arbeidsveiligheid onder hun bevoegdheid hebben".

Art. 3. In artikel 15.01 van het Reglement wordt het woord "opgesteld" vervangen door het woord "geïnstalleerd".

Art. 4. In artikel 18 van het Reglement worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de Nederlandse tekst wordt punt 2) vervangen door het volgende punt : "2) bescherming tegen thermische effecten";

2° punt 8) wordt vervangen door het volgende punt : "8) bescherming tegen risico's te wijten aan ongewilde bewegingen en ontijdig aanzetten".

Art. 5. In de Nederlandse tekst wordt artikel 66, eerste lid, van het Reglement aangevuld als volgt : "Nochtans mag het wegnemen van de hindernis slechts mogelijk zijn met behulp van gereedschap. ».

Art. 6. In de Nederlandse tekst wordt in artikel 76.02, eerste lid, van het Reglement het 2° streepje vervangen door het volgende streepje :

« - hetzij een stroombron die een gelijkwaardige veiligheidsgraad biedt, bijvoorbeeld motor-generator-groepen die een gelijkwaardige isolatie hebben. ».

Art. 7. In de Nederlandse tekst wordt in artikel 77.02 van het Reglement tussen het derde en het vierde lid het volgende lid ingevoegd : "Schikkingen worden genomen om te vermijden dat vreemde geleidende delen of massa's potentialen kunnen overdragen buiten de plaats waar de maatregel is toegepast. ».

Art. 8. In de Nederlandse tekst worden in artikel 80 van het Reglement de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in punt 02 wordt :

- in het eerste lid het woord "nulgeleider" vervangen door het woord "beschermingsgeleider";

- in het derde lid het woord "aardgeleider" vervangen door het woord "beschermingsgeleider";

2° in punt 06 worden in het tweede lid de woorden "Bij aanwending van deze schakelaar mogen de massa's niet verbonden worden met de beschermingsgeleider van het verdeelnet" vervangen door de woorden "Bij aanwending van deze schakelaar is het toegelaten de massa's niet te verbinden met de beschermingsgeleider van het verdeelnet".

Art. 9. In artikel 94 van het Reglement wordt, in de Nederlandse tekst, in het tweede lid, punt 1, 1° streepje het woord "niet" geschrapt, tussen de woorden "36 of 18 volt" en "gelijkspanning".

Art. 10. In de Nederlandse tekst worden in artikel 120, eerste lid, punt 1 van het Reglement de woorden "I = effectieve waarde van de vermoedelijke kortsluitstroom in kA" vervangen door de woorden "I = effectieve waarde van de vermoedelijke kortsluitstroom in A".

Art. 11. In artikel 169.03 van het Reglement wordt, in de Nederlandse tekst, in de titel het woord "behoren" vervangen door het woord "behorende".

Art. 12. In artikel 175.01 van het Reglement worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in de Franse tekst, worden tussen de woorden "cette sous-section" en "à une distance" de woorden "sans épissure, ni joint, ni soudure" ingevoegd;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Emploi, de Notre Ministre de l'Energie et de Notre Secrétaire d'Etat à l'Organisation du Travail et au Bien-être au travail,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté, il faut entendre par "Règlement", le Règlement général sur les Installations électriques, faisant l'objet de l'arrêté royal du 10 mars 1981 rendant obligatoire le Règlement général sur les Installations électriques pour les installations domestiques et certaines lignes de transport et de distribution d'énergie électrique et de l'arrêté royal du 2 septembre 1981 modifiant le Règlement général sur les Installations électriques et le rendant obligatoire dans les établissements classés comme dangereux, insalubres ou incommodes ainsi que dans ceux visés à l'article 28 du Règlement général pour la protection du travail, modifié par les arrêtés royaux des 29 mai 1985, 7 avril 1986 et 30 mars 1993.

Art. 2. Dans l'ensemble du Règlement, les mots "Les Ministres ayant respectivement dans leurs attributions l'Energie, les Mines et la Sécurité du Travail", sont remplacés par les mots "Les Ministres ayant respectivement dans leurs attributions l'Energie et la Sécurité du Travail".

Art. 3. Dans l'article 15.01 du Règlement, le mot "disposés" est remplacé par le mot "installés".

Art. 4. Dans l'article 18 du Règlement, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le texte néerlandais, le point 2) est remplacé par le point suivant : "2) bescherming tegen thermische effecten";

2° le point 8) est remplacé par le point suivant : "8) protection contre les risques dus aux mouvements involontaires ou au démarrage intempestif".

Art. 5. L'article 66, alinéa 1er, du Règlement, dans le texte néerlandais, est complété comme suit : "Nochtans mag het wegnemen van de hindernis slechts mogelijk zijn met behulp van gereedschap. ».

Art. 6. Dans l'article 76.02, alinéa 1er, du Règlement, dans le texte néerlandais, le 2e tiret est remplacé par le tiret suivant :

« - hetzij een stroombron die een gelijkwaardige veiligheidsgraad biedt, bijvoorbeeld motor-generator-groepen die een gelijkwaardige isolatie hebben. ».

Art. 7. Dans l'article 77.02 du Règlement, dans le texte néerlandais, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4 : "Schikkingen worden genomen om te vermijden dat vreemde geleidende delen of massa's potentialen kunnen overdragen buiten de plaats waar de maatregel is toegepast. ».

Art. 8. Dans l'article 80 du Règlement, dans le texte néerlandais, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le point 02 :

- au 1er alinéa, le mot "nulgeleider" est remplacé par le mot "beschermingsgeleider";

- au 3ème alinéa, le mot "aardgeleider" est remplacé par le mot "beschermingsgeleider";

2° dans le point 06, alinéa 2, les mots "Bij aanwending van deze schakelaar mogen de massa's niet verbonden worden met de beschermingsgeleider van het verdeelnet" sont remplacés par les mots "Bij aanwending van deze schakelaar is het toegelaten de massa's niet te verbinden met de beschermingsgeleider van het verdeelnet".

Art. 9. Dans l'article 94 du Règlement, dans le texte néerlandais, dans l'alinéa 2, point 1, 1er tiret, le mot "niet" est supprimé entre les mots "36 of 18 volt" et "gelijkspanning".

Art. 10. Dans l'article 120 du Règlement, dans le texte néerlandais, dans l'alinéa 1er, point 1, les mots "I = effectieve waarde van de vermoedelijke kortsluitstroom in kA" sont remplacés par les mots "I = effectieve waarde van de vermoedelijke kortsluitstroom in A".

Art. 11. Dans l'article 169.03 du Règlement, dans le texte néerlandais, dans le titre, le mot "behoren" est remplacé par le mot "behorende".

Art. 12. Dans l'article 175.01 du Règlement, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le texte français les mots "sans épissure, ni joint, ni soudure" sont insérés entre les mots "cette sous-section" et "à une distance";

2° in de Nederlandse tekst wordt het woord "ze" geschrapt tussen de woorden "moet" en "gemonteerd".

Art. 13. In artikel 181.03 van het Reglement wordt, in de Nederlandse tekst, in punt a, 1ste zin, het woord "onder" vervangen door het woord "boven".

Art. 14. In de Nederlandse tekst worden in artikel 190, eerste lid, van het Reglement tussen de woorden "duurzame" en "bouwstoffen" de woorden "niet geleidende" ingevoegd.

Art. 15. Artikel 199, vijfde lid, van het Reglement wordt vervangen als volgt : "Met uitzondering van halfvlakke VTLBp-kabels moet de met vaste isolatiematerialen geïsoleerde geleider, gemerkt door de lichtblauwe kleur, worden voorbehouden aan de nul- of compensatorgeleider (N) in de stroombanen die zulk een geleider bezitten. ».

Art. 16. In de Nederlandse tekst wordt in artikel 207.07, eerste lid, van het Reglement tussen de woorden "uitgevoerd" en "in kasten" het woord "worden" geschrapt.

Art. 17. In de Nederlandse tekst worden in artikel 236.03 van het Reglement het eerste en het laatste lid respectievelijk vervangen door de volgende leden :

« Wanneer er geen gevaren uit voortspruiten is het toegelaten niet al de actieve geleiders te onderbreken. ».

« In de TN-installaties, evenwel, is het toegelaten de nulgeleider niet te onderbreken wanneer de nulgeleiders van twee bronnen met dezelfde aardverbinding zijn verbonden".

Art. 18. Artikel 239 van het Reglement wordt aangevuld met het volgende lid : "De beschermingsgraad van de contactdozen bedraagt tenminste IPXX-B. ».

Art. 19. In artikel 240.03 van het Reglement worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het tweede lid, 3e streepje, worden in de Nederlandse tekst de woorden "rechtstreekse aanraking" vervangen door de woorden "onrechtstreekse aanraking".

2° het vijfde lid wordt vervangen door het volgende lid :

« De connectoren moeten voldoen aan de volgende voorschriften :

- de connectoren die niet geplaatst zijn in gesloten ruimten van de elektrische dienst zijn voorzien van hetzij een vergrendelingsinrichting die de doorgang van de stroom onderbreekt vóór de ontkoppeling, hetzij van een inrichting die een werktuig of ieder ander middel met een equivalente veiligheidsgraad nodig heeft voor de ontkoppeling;
- de connectoren hebben een beschermingsgraad van minstens IPXX-B - zijde bron - in open stand;
- de delen "bron" en "aftakking" van de connector zijn voorzien van een specifieke markering van de delen van de connector en van een mechanisch systeem dat de omwisseling verhindert tussen de fase-, nul- en beschermingsgeleiders. ».

Art. 20. In artikel 260.01, derde lid, van het Reglement wordt de 1ste zin vervangen door de volgende zin : "Een punt van elke secundaire wikkeling van hoogspanningsmeettransformatoren is verbonden met de hoogspanningsaardingsinstallatie. ».

Art. 21. De artikelen 17 en 18 van dit besluit zijn van toepassing op elektrische installaties en belangrijke wijzigingen en uitbreidingen waarvan de uitvoering ter plaatse nog niet is aangevangen drie maand na de publicatiedatum van dit besluit.

Art. 22. Onze Minister van Werk, Onze Minister van Energie en Onze Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie en Welzijn op het Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 25 april 2004.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Werk,
F. VANDENBROUCKE

De Minister van Energie,
Mevr. F. MOERMAN

De Staatssecretaris voor Arbeidsorganisatie
en Welzijn op het Werk,
Mevr. K. VAN BREMPT

2° dans le texte néerlandais, le mot "ze" est supprimé entre les mots "moet" et "gemonteerd".

Art. 13. Dans l'article 181.03 du Règlement, dans le texte néerlandais, dans le point a, 1ère phrase, le mot "onder" est remplacé par le mot "boven".

Art. 14. Dans l'article 190, alinéa 1er, du Règlement, dans le texte néerlandais, les mots "niet geleidende" sont insérés entre les mots "duurzame" et "bouwstoffen".

Art. 15. L'article 199, alinéa 5, du Règlement est remplacé par l'alinéa suivant : "A l'exception des câbles méplats VTLBp, le conducteur isolé à l'aide de matériaux d'isolation solides, repéré par la couleur bleu clair, est réservé au conducteur neutre ou compensateur (N) dans les circuits comportant un tel conducteur. ».

Art. 16. Dans l'article 207.07, alinéa 1er, du Règlement, dans le texte néerlandais, le mot "worden" est supprimé entre les mots "uitgevoerd" et "in kasten".

Art. 17. Dans l'article 236.03 du Règlement, dans le texte néerlandais, le 1er et le dernier alinéa sont respectivement remplacés par les alinéas suivants :

« Wanneer er geen gevaren uit voortspruiten is het toegelaten niet al de actieve geleiders te onderbreken. ».

« In de TN-installaties, evenwel, is het toegelaten de nulgeleider niet te onderbreken wanneer de nulgeleiders van twee bronnen met dezelfde aardverbinding zijn verbonden".

Art. 18. L'article 239 du Règlement est complété par l'alinéa suivant : "Le degré de protection des socles de prises de courant est d'au moins IPXX-B. ».

Art. 19. Dans l'article 240.03 du Règlement, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans l'alinéa 2, 3e tiret du texte néerlandais, les mots "rechtstreekse aanraking" sont remplacés par les mots "onrechtstreekse aanraking".

2° l'alinéa 5 est remplacé par l'alinéa suivant :

« Les connecteurs satisfont aux prescriptions suivantes :

- les connecteurs non placés dans des lieux fermés du service électrique, sont munis soit d'un dispositif de verrouillage qui interrompt le passage du courant avant la déconnexion, soit d'un dispositif qui nécessite pour son ouverture un outil ou tout autre moyen présentant un degré de sécurité équivalent;
- les connecteurs ont un degré de protection d'au moins IPXX-B - côté source - en position non raccordée;
- les parties "source" et "drain" du connecteur sont pourvues d'un marquage spécifique des parties du connecteur et d'un système mécanique empêchant l'inversion entre conducteurs de phases, neutre et de protection. ».

Art. 20. Dans l'article 260.01, alinéa 3, du Règlement, la 1re phrase est remplacée par la phrase suivante : "Un point de chaque enroulement secondaire des transformateurs de mesure à haute tension est relié à l'installation de mise à la terre à haute tension. ».

Art. 21. Les articles 17 et 18 du présent arrêté s'appliquent aux installations électriques et les modifications ou extensions importantes dont l'exécution sur place n'est pas encore entamée trois mois après la date de publication du présent arrêté.

Art. 22. Notre Ministre de l'Emploi, Notre Ministre de l'Energie et Notre Secrétaire d'Etat à l'Organisation du Travail et au Bien-être au travail sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 25 avril 2004.

ALBERT

Par le Roi :

Le Ministre de l'Emploi,
F. VANDENBROUCKE

La Ministre de l'Energie,
Mme F. MOERMAN

La Secrétaire d'Etat à l'Organisation du Travail
et au Bien-être au travail,
Mme K. VAN BREMPT